

CONFERENCE
PROCEEDINGS
INNOVATION
AROUND
US
2021

International scientific conference

D.A. Tsenov Academy of Economics - Svishtov & SWorld

International scientific publication

C *Innovation around us '2021*
onference proceedings

MARCH 9-10, 2021

Series Conference proceedings
SWorld-Bul conference proceedings

Published by:
SWorld in conjunction with
D.A. Tsenov Academy of Economics,
Svishtov, Bulgaria

ISSN 2709-183X

Series Conference proceedings «SWorld-Bul conference proceedings»

UDC 08

BBK 94

Reviewed and recommended for publication
The decision of the Organizing Committee of the conference
"Innovation around us '2021"
No 7 on March 10, 2021

Chairman:

Shibaev Alexander Grigoryevich, Doctor of Technical Sciences, Professor, Academician

Deputy Chairman:

Kuprienko Sergey Vasilievich, PhD in Technical Sciences

Organizing Committee:

More than 200 doctors of sciences. The full list is available on pages 3-5.

UDC 08

BBK 94

DOI: 10.30889/2709-183X.2021-07-00

Published by:

SWorld &

D.A. Tsenov Academy of Economics – Svishtov, Bulgaria

Copyright

© Collective of authors, scientific texts, 2021

© SWorld, general edition and design, 2021

УДК 159.923.2

THE PROBLEM OF FORMATION OF THE ECOLOGICAL AND MENTAL ENVIRONMENT IN THE EDUCATIONAL SPACE OF UKRAINE: TODAY'S CHALLENGES

ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ ЕКОМЕНТАЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА В ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРИ УКРАЇНИ: ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ

Kikinezhdi O. M. / Кікінежді О. М.

d.ps.s., prof / д.пс.н, проф.

ORCID: 0000-0002-9240-279X

Zhyska N. Ya. / Жирська Г. Я.

s.p.s., as.prof. / к.пед.н., доц.

ORCID: 0000-0002-7042-8956

Levchyk N. S. / Левчик Н. С.

s.p.s., as.prof. / к.пед.н., доц.

ORCID: 0000-0003-1198-0860

*Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University, Ternopil, Kryvonosa, 2, 46027,
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка
Тернопіль, вул. М. Кривоноса, 2, 46027*

Samara O. V. / Сампара О. В.

methodologist / методист

*State Vocational Educational Institution "Ternopil Higher Vocational School of Services
and Tourism", 26 Zamonastyrskya Street, 46003*

*ДПТНЗ «Тернопільське вище професійне училище сфери послуг та туризму»,
вул. Замонастирська, 26, 46003*

Анотація. У статті зазначено актуальність проблеми формування екоментального освітнього середовища в Україні в контексті людиноцентричної парадигми та реалізації Концепції Нової української школи. Представлено зміст, методологічні засади, інтерактивні форми та методи програми інтегрованого освітнього курсу для педагогів «Інтерактив з елементами психогеографії в освітньому процесі Нової української школи».

Ключові слова: екоментальне освітнє середовище, психогеографія, інвайронментальна психологія, гуманістична педагогіка, екологічна свідомість, інноваційні інтерактивні технології, навчальна програма, просвіта педагогів.

Abstract. The article deals with the topicality of the problem of forming an ecomental educational environment in Ukraine in the context of the human-centered paradigm and the implementation of the Concept of the New Ukrainian School. The content, methodological principles, interactive forms and methods of the program of the integrated educational course for teachers "Interactive with elements of psychogeography in the educational process of the New Ukrainian School" are presented.

Key words: ecomental educational environment, psychogeography, environmental psychology, humanistic pedagogy, ecological consciousness, innovative interactive technologies, curriculum, teacher education.

Вступ.

Гуманізація освітньо-виховного простору сучасної української школи в умовах євроінтеграції та глобальних суспільних змін передбачає формування екосвідомості зростаючої особистості у системогенезі освітньо-професійної підготовки педагогів та громадянської позиції молодого покоління. Згідно міжнародних стандартів якості життя та освіти пріоритетним завданням реформування національної освіти, реалізації Концепції нової української

школи постає створення екоментального середовища як егалітарно-освітнього, дружнього та безпечного до дітей та молоді [1]. Як наголошує президент Національної академії педагогічних наук України В. Кремень, «На принципах інноваційності і дитиноцентризму має будуватися вся освітня діяльність, вся система відносин у суспільстві, ставлення дорослих до дітей» [2, с. 93]. Мова йде про визнання самоцінності дитинства, особистісно орієнтоване навчання і виховання, реалізацію культуротворчої функції в новій, розвивально-освітній парадигмі, що і визначає формування екоментального середовища для дітей та молоді на принципах гуманізму, дитиноцентризму, егалітаризму, партнерства, рівноцінності та паритетності статей, активності особистості та її суб'єктності, в умовах функціонування яких забезпечується повноцінний розвиток особистості, незалежно від її статі, віку, дієздатності, раси, культури, віросповідання, етнічності, соціального статусу, місця проживання тощо.

Основний текст.

Дослідження сучасного стану антропологічної проблеми «людина – природа – суспільство», розгляд концепцій взаємодії чинників навколишнього середовища та людської діяльності у суспільстві, взаємовплив геосистеми і психосистеми людини, психологічний аналіз різноманітних аспектів організації життєвого та особистісного простору: символічних, комунікативних, міфологічних, візуальних, подієвих є соціально затребуваною проблемою сьогодення. Роман Кісь, розглядаючи соціокультурний простір у контексті взаємодії глобального та локального як *глокалізацію* (зустрічний рух смислоформ, знакових систем та способів комунікування), підкреслює: «Без повсякчасної живої інтерпретації та реінтерпретації не буває спадкоємності культурних традицій, розривається дійсна континуальність культури, деградують і розпадаються співвідповідні дискурси, знецінюються та вивіряються соціокультурні смисли...» [3, с.7-8].

У контексті означеного вище, розглянемо особливості створення освітнього середовища з елементами психогеографії. Психогеографія характеризується як система точних законів та специфічних ефектів свідомо чи несвідомо організованого географічного середовища, та його впливу на емоції та поведінку індивідів. Науковою основою психогеографії є інвайронментальна психологія (психологія оточуючого середовища), що досліджує поведінку людини залежно від навколишнього середовища. Це «життєвий простір» (К.Левін), «вплив організації простору» (М.Черноушек), поведінкова психологія (Д.Ватсон, Б.Скіннер, Е.Торндайк), «вплив середовища на емоції, думки та поведінку людини» (Г.Сельє), «карта території – самостійний вибір людиною дружнього природного середовища» (Ф. Перлз, В.Сатір).

На нашу думку, розгляд психогеографії у взаємозв'язку з етноекологією, гуманістичною антропологією, гуманітарною географією дає можливість системно і комплексно підготувати вмотивованого вчителя як соціального фасилітатора, наставника, коуча, партнера учнівської молоді до створення етнопсихокультурного ландшафту у освітньому закладі як необхідної життєвої реальності для відкритого особистісного простору кожної дитини, для розвитку її «майбутньої життєвої траєкторії» (В.Г.Кремень) [4].

Мета статті – розкрити зміст, методологічні засади та методи програми інтегрованого освітнього курсу для вчителів «Інтерактив з елементами психогеографії в освітньому процесі Нової української школи».

Метою курсу є розкриття взаємозв'язку між психологічними та географічними чинниками та їх вплив на екосвідомість та поведінку зростаючої особистості в контексті гуманістичної географії, зокрема понять «культурний ландшафт», «психогеографія простору», «географічний образ», «поетика простору», «регіональна ідентичність та самосвідомість», «ментально-географічні зображення», «імідж-образ» країни, міста, класу» тощо.

Завдання курсу: ознайомити із соціально-психогеографічними основами ефективної взаємодії педагога з багатовекторністю (варіативністю) освітнього середовища, дружнього та безпечного до дитини; обґрунтувати соціально-педагогічні механізми впливу на екологічну свідомість учнівської молоді з метою формування у неї екопсихогеографічних компетентностей як життєвих ключових компетентностей та навичок гідної, впевненої поведінки; визначити принципи, зміст і методи психолого-педагогічного супроводу екологічної соціалізації дітей та юнацтва у мікро-, мезо- та макросоціумі; поглибити чутливість вчителя до виховання екологічної культури учнівства; розробка комплексних тренінгових вправ шляхом впровадження превентивних антибулінгових та антидискримінаційних практик; пошук ефективних механізмів соціального партнерства «школа – сім'я – громада»; підвищення екопсихогеографічної грамотності у суб'єктів соціокультурної взаємодії «людина-природа-суспільство». Програма курсу складається з 5 змістових модулів: Освітнє середовище з елементами психогеографії. Візуалізація екосвітогляду через ментальні (психогеографічні) карти. Формування образу-іміджу через географічні об'єкти, явища, процеси. Географічний брендинг. Екопсихологія навчального кабінету географії.

Географічна освіта характеризується низкою особливостей і перспектив для розвитку і впровадження психогеографічного простору, із врахуванням особливостей і потреб особистості шляхом впровадження інноваційних рішень (інтерактивних методик, мультимедійного та інтерактивного забезпечення), розділення зон для навчання та відпочинку, зручне, мобільне розташування меблів тощо. Обладнання-простір, де для кожної дитини є місце для самовираження, творчості та навчання. Кімнати (зони) для гри, експериментування, навчання та відпочинку. Яскраві, приємні кольори, безпечні матеріали, зручні форми, мобільність та ергомічність – це чинники створення безпечного та дружнього до дитини середовища.

Заключення і висновки.

Поліпшення якості географічної освіти – необхідна умова формування інноваційного суспільства та підвищення конкурентоспроможності нашої держави. Створення психогеоосвітнього середовища як детермінанти розширення культуротворчого ментального простору тріади «учні-батьки-педагоги» сприятиме мотивації учнівської молоді до пізнавальної діяльності, формуванню її життєвих компетентностей та підвищенню педагогічної майстерності вчителів-практиків.

Побудова освітнього середовища з елементами психогеографії на засадах

«педагогіки партнерства» та гуманістичної «екоматриці» національної спадщини, інтеграції компетентнісного, особистісно орієнтованого та геоекологічного підходів сприятиме набуттю учнівською молоддю. екологічних, комунікативних, соціальних компетентностей як провідних детермінант її успішного життєздійснення, сприятиме формуванню екоментальної культури та егалітарного світогляду дітей та молоді.

Література:

1. Концепція Нової української школи [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkola-compressed.pdf/>.
2. Кремень В. Г. Ільїн В. В. Синергетика в освіті: контекст людиноцентризму : [монографія]. К. : Педагогічна думка, 2012. 448 с.
3. Кісь Роман. Глобальне - національне - локальне (соціальна антропологія культурного простору). Львів: Літопис, 2005. 300 с.
4. O. M. Kikinezhdi, H. Ya. Zhyrska, R. S. Chip, Y. Z. Vasykivych and T. V. Novorun Psychology of the Gender-Equitable Environment: Research of Problems. Journal of Intellectual Disability – Diagnosis and Treatment 8 No. 3 (2020), pp. 538–547. doi: [10.6000/2292-2598.2020.08.03.31](https://doi.org/10.6000/2292-2598.2020.08.03.31).
5. Equitable and Non-discriminatory Quality Education. URL: https://ei-ie.org/media_gallery/Policybrief_07_equitable_eng.pdf.

Физическое воспитание и спорт
Physical education and sport
Фізичне виховання і спорт

CID: BG7-006

64

**USE OF PHYSICAL ACTIVITY AS A MEANS OF STRENGTHENING
 AND REHABILITATION OF HEALTH DURING THE COVID-19
 PANDEMIC**

*ВИКОРИСТАННЯ ФІЗИЧНОЇ АКТИВНОСТІ ЯК ЗАСОБУ ЗМІЦНЕННЯ ТА
 РЕАБІЛІТАЦІЇ ЗДОРОВ'Я ПІД ЧАС ПАНДЕМІЇ COVID-19*

Zyuz V.N. / Зюзь В.Н., Valukhtina V.V. / Балухтіна В.В., Babich T.M. / Бабич Т.М.

Психология и социология
Psychology and sociology
Психологія і соціологія

CID: BG7-010

68

PSYCHOLOGICAL ASPECTS OF PUBLIC SPEECH CULTURE

ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ КУЛЬТУРИ ПУБЛІЧНОГО ВИСТУПУ

Pivkhlopko D.R. / Півхлопко Д.Р., Shutiak I.A. / Шутяк І.А.

CID: BG7-025

70

**GENDER STEREOTYPES IN PERCEPTION OF EMPLOYEE
 CREATIVITY**

ГЕНДЕРНІ УПЕРЕДЖЕННЯ В СПРИЙНЯТТІ КРЕАТИВНОСТІ ПРАЦІВНИКІВ

Lotak O.M. / Ломак О.М., Ryk H.S. / Рук Г.С., Shalnieva P.O. / Шальньєва П. О.

CID: BG7-026

72

**THE PROBLEM OF FORMATION OF THE ECOLOGICAL AND
 MENTAL ENVIRONMENT IN THE EDUCATIONAL SPACE OF
 UKRAINE: TODAY'S CHALLENGES**

*ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ ЕКОМЕНТАЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА В ОСВІТНЬОМУ
 ПРОСТОРИ УКРАЇНИ: ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ*

Kikinezhdi O. M. / Кікінежді О. М., Zhurska H. Ya. / Жирська Г. Я.

Levchyk N. S. / Левчик Н. С., Sampara O. V. / Сампара О. В.

Юридические и политические науки
Legal and political sciences
Юридичні і політичні науки

CID: BG7-003

76

**EVALUATION OF EVIDENCE IN A COMMERCIAL CASE BY
 THE COURT OF CASSATION**

ОЦІНКА ДОКАЗІВ В ГОСПОДАРСЬКІЙ СПРАВІ КАСАЦІЙНИМ СУДОМ

Ivasyn O.R. / Івасин О.Р.

Scientific publication

International scientific conference

INNOVATION AROUND US '2021
Conference proceedings

March 2021

**With the support of research project SWorld
www.sworld.education**

www.sworld.education

Signed: 31.04.2021

SWorld
in conjunction with the D.A. Tsenov Academy of Economics - Svishtov

Articles published in the author's edition

ISSN 2709-183X

www.sworld.education